

หลักสูตร วินัยและการรักษาวินัย

โดย นายองอาจ สุขธนู
นักวิชาการแผนกที่ภาพถ่ายปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์

๑. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการรักษาวินัย

๒. สรุปลักษณะหมายและความสำคัญของวินัยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

“วินัย” ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒ วินัย (Discipline) หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ

“วินัย” ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการรักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและรักษาชื่อเสียงของตน

นอกจากนี้ วินัยยังหมายถึงลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

“การรักษาวินัย” หมายถึง การที่ข้าราชการปฏิบัติตามข้อกำหนดทางวินัยที่กฎหมายบัญญัติอย่างเคร่งครัด ระมัดระวัง ดูแล ป้องกัน ไม่ฝ่าฝืนหรือหลีกเลี่ยง หากพบว่ากระทำความผิด ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการทางวินัยเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้อื่น การรักษาวินัยที่ นอกจากตัวข้าราชการที่ต้องเรียนรู้สำนึก และตระหนักในหน้าที่แล้ว ผู้บังคับบัญชาต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ดูแล ส่งเสริม และพัฒนาให้ข้าราชการมีวินัย

ความสำคัญของวินัย

ความสำคัญของวินัยต่อส่วนรวม	ความสำคัญของวินัยต่อตนเอง
๑. เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของงานราชการให้งานสำเร็จลุล่วงได้ดี	๑. วินัยช่วยส่งเสริมบุคลิกภาพของบุคคลให้เป็นที่น่าเลื่อมใสศรัทธา
๒. เพื่อความเจริญก้าวหน้าของหน่วยงานและความมั่นคงของประเทศ	๒. วินัยช่วยส่งเสริมสมรรถภาพในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
๓. เพื่อความผาสุกของประชาชน	๓. วินัยช่วยส่งเสริมความสำเร็จและความก้าวหน้าในการทำงาน และการดำเนินชีวิต
๔. เพื่อความสงบเรียบร้อยของวงราชการ	

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำความผิดวินัย

สาเหตุจากภายใน	สาเหตุจากภายนอก
<ul style="list-style-type: none"> ● ไม่เข้าใจ ● ตามใจ ● ไม่ใส่ใจ ● ล่อใจ ● จำใจ ● ตั้งใจ	<ul style="list-style-type: none"> ● อบายมุข ● ตัวอย่างไม่ดี ● ขวัญไม่ดี ● ความจำเป็นในการครองชีพ ● การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา ● โอกาสเปิดช่องล่อใจ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

ข้าราชการ

๑. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
๒. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

ลูกจ้างประจำ

๑. ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๗
๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
๓. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

พนักงานราชการ

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗
๒. ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๕๙
๓. ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๕๙
๔. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑
๕. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖

จ้างเหมาบริการ

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, สัญญาจ้าง

ข้อกำหนดวินัย

วินัยต่อประเทศชาติ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ หมวด ๖ ได้บัญญัติว่า ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ (มาตรา ๑๘) ถ้าผิดวินัยข้อนี้จะส่งผลไปถึงการขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการ กล่าวคือเมื่อขาดคุณสมบัติมาตรา ๓๖ ก อนุ ๓ ให้มีคำสั่งไล่ออกได้เลย เช่น การใช้นามปากกาเขียนบทความที่ต่อต้านเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย การพูดเสียดังในขณะมีคนมุงดูในลักษณะต่อต้านระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นการ การออกความเห็นต่างๆ ทาง Social Media จึงต้องใช้ความระมัดระวัง

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาตาม มาตรา ๘๔ (๔) โดยมีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา คำสั่งของผู้บังคับบัญชาจะเป็นคำสั่งด้วยวาจา ลายลักษณ์อักษรหรือกระทำการโดยวิธีอื่นใดที่แสดงให้เห็นว่าคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาสั่ง
๒. สั่งในหน้าที่ราชการ ต้องสั่งในหน้าที่ราชการอาจจะไม่ใช่หน้าที่ที่กำหนดตำแหน่งแต่เป็นหน้าที่ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายของเราและต้องอยู่ในงานราชการ
๓. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ใช่เป็นคำสั่งที่ให้กระทำผิดกฎหมาย ไม่ใช่สั่งให้กระทำในเรื่องส่วนตัว

๔. มีเจตนา โดยตัวข้าราชการจะต้องไม่มีเจตนาที่จะไม่ดำเนินการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา แต่ถ้าคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาสั่งไปนั้นทำให้ราชการเสียประโยชน์ ให้เสนอความเห็นเป็นหนังสือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งถ้าผู้บังคับบัญชายังยืนยันให้ปฏิบัติตาม จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา

กรณีศึกษา

- ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าของเรื่องและเป็นเลขานุการคณะกรรมการ แต่ได้ทำบันทึกข้อความถึงผู้บังคับบัญชาว่าไม่สันทัดที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ขอให้มอบหมายงานให้ผู้อื่นแทน กรณีนี้ถือเป็นการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา

- ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติราชการด่วนในวันอาทิตย์แต่ไม่ยอมมาทำงานตามคำสั่ง โดยอ้างว่าเป็นวันหยุดราชการ กรณีนี้ถือเป็นการขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาเพราะข้าราชการทุกคน ถือว่าเป็นข้าราชการตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพราะฉะนั้นไม่ว่าผู้บังคับบัญชาจะสั่งงานตึกตื่นค่าคืนอย่างไร ข้าราชการต้องปฏิบัติตาม ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

การรายงานเท็จ

การรายงานเท็จ การที่ผู้บังคับบัญชาจะได้ข้อมูลที่จะเป็นความจริงหรือไม่เป็นความจริงจะทำให้การตัดสินใจในการบริหารงานผิดพลาดได้ การรายงานเท็จ มาตรา ๘๘ (๑)

๑. มีการรายงาน : การบอกเล่าเรื่องราวที่ไปทำ ไปรู้ ไปเห็น ด้วยวาจา/หนังสือ
๒. เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง : ไม่รายงานตามความเป็นจริง
๓. เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา
๔. มีเจตนา

ตัวอย่าง

- ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจการจ้างโครงการก่อสร้างถนนร่วมกับทำการตรวจการจ้างและรับรองว่าก่อสร้างถูกต้องตามสัญญาแล้ว ทั้งที่ไม่ได้ออกไปตรวจสอบงานจ้างและไม่ตรวจสอบบันทึกการควบคุมงานเป็นเหตุให้ผู้รับจ้างใช้เหล็กและดินไม่ถูกต้อง กรณีนี้จะผิดทั้งระเบียบเรื่องพัสดุและยังผิดการรายงานเท็จ

- เสนอใบลาป่วยต่อผู้บังคับบัญชาทั้งที่ไม่ได้ป่วยจริงแต่ต้องการหยุดเพื่อไปทำธุระส่วนตัว ถือเป็นการรายงานเท็จ เพราะกรณีเช่นนี้ควรเป็นการลากิจไม่ใช้การลาป่วย

การกระทำข้ามผู้บังคับบัญชา

จุดมุ่งหมายของบทบัญญัติมาตรานี้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละระดับได้กลั่นกรองตรวจสอบการปฏิบัติงานเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติราชการ

ข้อยกเว้นของการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชา มาตรา.๘๓ (๒) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชา เว้นแต่

๑. ผู้บังคับบัญชาเห็นอนตนจะสั่งให้ทำ
๒. ได้รับอนุญาตพิเศษเป็นครั้งคราว

ตัวอย่าง

- การร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการอื่นกระทำผิดวินัย โดยร้องเรียนกล่าวหาข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตนเองไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ไม่เป็นความผิดตามมาตรานี้ เพราะเป็นการร้องเรียนไม่ใช้การปฏิบัติราชการ เช่น นิติกรปฏิบัติกร กลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่ ได้ร้องเรียนผู้อำนวยการกลุ่มวินัย โดยทำการร้องเรียนไปยัง

ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ลักษณะนี้ไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติงานข้ามผู้บังคับบัญชา เพราะเป็นการร้องเรียนไม่ใช่การปฏิบัติราชการ

- การยื่นใบลาป่วย หรือลาจิจ ข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน ไม่เป็นความผิดตามมาตรา นี้ เพราะการลา นั้นไม่ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการ

วินัยต่อผู้ร่วมงาน

ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติราชการ (มาตรา.๘๒ (๗)) โดยจุดมุ่งหมายของมาตรา นี้เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย ช่วยเหลือกัน สามัคคีกันในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานราชการ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ตัวอย่าง

การทะเลาะวิวาททำร้ายกัน ทะเลาะตบตีกันที่บ้านพักราชการ

ต้องไม่ก่อกวนก่อกอง กดขี่ ช่มแครงกันในการปฏิบัติราชการ (มาตรา.๘๓ (๗)) การก่อกวนก่อกองโดยการใส่ ความ ใช้อุบายต่างๆ ใส่ความเพื่อนร่วมงาน ใส่ความผู้บังคับบัญชา กดขี่ให้อยู่ในอำนาจของตน การรังแก

ตัวอย่าง

นำเสนองานที่ตนทำสำเร็จแล้วตามหน้าที่ ผอ.กลุ่มเก็บไว้จนหาย ผู้เสนองานทวงถามก็เฉย จนกระทั่ง ผู้เสนองานไม่ได้ขึ้นเงินเดือนเพราะไม่มีผลงาน

ต้องไม่ทำการล่วงละเมิด/คุกคามทางเพศที่กำหนดในกฎ ก.พ. (มาตรา.๘๓ (๘)) ตามกฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำความผิดในการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ.๒๕๕๓ (โดยรวมหมดทั้ง เพศชาย เพศหญิงและเพศ สภานอื่นๆ) การกระทำต่อข้าราชการด้วยกัน หรือผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสถานที่ราชการ ผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอม หรือทำให้เดือดร้อนรำคาญ ดังนี้

๑. สัมผัสที่ส่อไปในทางเพศ
๒. วาจาส่อไปในทางเพศ
๓. อากัปกิริยาที่ส่อไปในทางเพศ
๔. การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใดๆ ที่ส่อไปในทางเพศ
๕. การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่ส่อไปในทางเพศ

วินัยต่อประชาชน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๘๒ อนุ ๘ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ สร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้กับประชาชนผู้มาติดต่อ ทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม สะดวกสบาย มีความรวดเร็วในการติดต่อ

ต้องรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม ให้การสงเคราะห์ประชาชนผู้ที่ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของ ตน โดยการสงเคราะห์นั้นหมายถึงการช่วยเหลือตามสภาพที่จะช่วยเหลือได้ด้วยจิตบริการ

ตัวอย่าง

- กล่าวถ้อยคำต่อผู้มาติดต่อราชการว่า “เฒ่าบ้านนอก ไม่รู้ประสีประสามารถรู้รึไร ไม่รู้เรื่องราว เตี้ยจะจับเข้าคุกเข้าตาราง” ถือเป็นการให้บริการประชาชนต่ำกว่ามาตรฐานของการเป็นข้าราชการที่ดี ขาด ความสำนึก อดทน อดกลั้น ขาดสติ

- กล่าวถ้อยคำ “เขียนไม่เป็นหรือ ไม่ได้เรียนหนังสือมาหรือ เอาไปให้คนอื่นเขียนใหม่” กรณีนี้ถือ เป็นการไม่ให้ความสะดวก ความสงเคราะห์ให้กับประชาชนผู้มาติดต่อราชการ ถือเป็นการผิดวินัย

มาตรา ๘๓ (๙) ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ข่มเหงประชาชนผู้มาติดต่อราชการ โดยคำว่า ประชาชนในที่นี้หมายความถึงทุกคนที่มาติดต่อราชการ แม้เป็นข้าราชการด้วยกันก็ตาม

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่

มาตรา ๘๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

(๑) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เทียงธรรม

(๒) ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตาม ระเบียบแบบแผนของราชการ

ตัวอย่าง

- การแก้ไขแบบ ตามระเบียบกำหนดให้ต้องขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาที่ต้องขออนุมัติก่อน มิฉะนั้น จะเป็นการผิดระเบียบ แม้ว่าสิ่งที่กระทำทางราชการจะได้รับผลดีกว่าสัญญาเดิมก็ตาม สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจะมองกรณีการกระทำผิดระเบียบ โดยยังไม่สนใจผลว่าเป็นผลดีหรือเป็นอย่างไร

(๓) ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ รักษาประโยชน์ของทางราชการ

(๔) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง แต่ถ้าเห็นว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการจะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันที

(๕) ต้องอุทิศเวลา ละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

ละทิ้ง คือ ไม่อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ไม่มา ไม่เข้ามาในที่ทำงาน

ทอดทิ้ง คือ อยู่แต่ไม่สนใจทำงาน

ตัวอย่าง

- กรณีละทิ้ง เช่น เป็นข้าราชการแต่ทำอาชีพเสริม ด้วยการขายประกันชีวิต คือว่าไม่ผิดราชการ ถ้าไม่ใช้เวลาราชการในการทำงานทำอาชีพเสริมนั้น

- กรณีการขออนุญาตผู้บังคับบัญชาลาป่วย แต่ผู้บังคับบัญชาไม่ได้อนุญาตให้ลา โดยถ้าผู้ลาหยุดไปแล้วจะถือว่าเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการ ถ้าติดต่อกัน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือเป็นความผิดวินัยร้ายแรงโดยมีโทษ ๒ อย่างคือ ปลดออก และไล่ออก

(๖) ต้องรักษาความลับของทางราชการ ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดความลับไว้ ๓ ชั้น ได้แก่ ลับ ลับมาก ลับที่สุด

ตัวอย่าง

- ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการออกข้อสอบแต่นำข้อสอบออกมาเปิดเผย

- นำความลับเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบเพื่อเลื่อนเงินไปเปิดเผยก่อนมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือน

(๗) ต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมือง

มาตรา ๘๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

(๓) ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน เพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่น

ตัวอย่าง

- พนักงานขับรถยนต์นำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในประโยชน์ส่วนตัว

(๔) ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

ตัวอย่าง

- ผู้อำนวยการสถานี ยอมให้ผู้ได้บังคับบัญชานำรหัสการเบิกจ่ายของตนไปใช้โดยไม่ตรวจสอบ (๕) ต้องไม่กระทำการเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ตัวอย่าง

- การให้ผู้รับเหมาเลี้ยงอาหาร หรือการรับเงินในการมาติดต่อราชการ กรณีเช่นนี้ถือเป็นการเสื่อมเกียรติและเป็นการเอื้อประโยชน์ (๖) ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ ในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท

วินัยต่อตนเอง

มาตรา ๘๒ (๑๐) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยเกียรติของหน้าที่ หมายถึง ฐานะที่ได้การสรรเสริญตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่กระทำการสิ่งเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งใดโดยพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งน่ารังเกียจในสังคม และต้องไม่กระทำการสิ่งที่มีเจตนาชั่ว

ตัวอย่าง

- ข้าราชการผู้ชายทอดทิ้งภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมาย และยังไม่ส่งเสียเลี้ยงดูบุตร กรณีเช่นนี้ถือว่าเป็นการไม่รักษาการเป็นหน้าที่ราชการ
- เมาสุรา เออะอะ โวยวาย กรณีนี้ถือเป็นการเสื่อมเกียรติในหน้าที่

ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๘๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

- (๑) ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบโดยทุจริต
- (๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

ตัวอย่าง

- มีหน้าที่อยู่เวร รักษาสถานที่ แต่ไม่ได้อยู่เวรรักษาการณ์ เมื่อเกิดการลักทรัพย์ ทรัพย์สินสูญหาย ถือว่าเป็นการกระทำที่บกพร่องหน้าที่อย่างร้ายแรง โดยจะดูในพฤติการณ์ในการละทิ้งหรือทอดทิ้งงานเป็นสำคัญ
- (๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุอันสมควร โดยจะนับรวมวันเสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ด้วย

(๔) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติก่อวินัยอย่างร้ายแรง อันได้แก่

๑) การเบิกค่าเบี่ยงเลี้ยงเท็จ ค่าพาหนะเดินทางไปราชการตลอดจนเงินอื่นใด ที่ทางราชการให้สิทธิ์ขอเบิกจ่ายได้ เช่น เงินค่าเช่าบ้าน

๒) การทุจริตในการสอบ พยายามทุจริตในการสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่งต่างๆ

๓) การเล่นการพนันที่กฎหมายห้าม การพนันมีในบัญชี ก. กำหนดเอาไว้ใน พ.ศ.๒๕๓๘ ได้แก่ ไฮโล และ ๘๘ ถือเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติก่อวินัย

๔) การเสพของมึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ตามปกติ

ซึ่งจะมีโทษปลดออกและไล่ออก

(๕) ดุหมั่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

(๖) กระทำความผิดอาญามีคำพิพากษาถึงที่สุด จนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เช่น เมมาแล้วขับ ถูกตำรวจจับปรับสารภาพ ศาลสั่งจำคุก ๔ เดือน สารภาพลดโทษ จำคุก ๒ เดือน

(๓) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใดๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตาม มาตรา ๘๓ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง โดยจะเป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจออกคำสั่งว่าเรื่อง ใดเป็นความผิดร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรง แนวทางการพิจารณาทางสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ได้ให้แนวทางไว้ ๒ แนวทาง คือ

๑) ความเสียหายที่เป็นตัวเงิน ความเสียหายมูลค่าสูง โดยผู้มีอำนาจใช้ดุลพินิจพิจารณาว่า มูลค่าจำนวนเท่าใด จึงเป็นการผิดวินัยร้ายแรง

๒) ไม่สามารถคำนวณมูลค่าเป็นตัวเงินได้ ให้พิจารณาข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆ ไปตามกรณี โดยประเมินว่าภาพพจน์ของราชการเสียหายหรือไม่ มีผลต่อการบริหารราชการอย่างไร เสียหายร้ายแรง อย่างไร

(๘) ละเว้นการกระทำใดๆ ที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.

โทษของการกระทำผิดทางวินัย

ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ
<ul style="list-style-type: none"> ● ภาคทัณฑ์ ● ตัดเงินเดือน ● ลดเงินเดือน ● ปลดออก ● ไล่ออก 	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาคทัณฑ์ ● ตัดเงินเดือนค่าตอบแทน ● ลดเงินเดือนค่าตอบแทน ● ไล่ออก 	<ul style="list-style-type: none"> ● ภาคทัณฑ์ ● ตัดค่าจ้าง ● ลดค่าจ้าง ● ปลดออก ● ไล่ออก

โทษวินัยไม่ร้ายแรง

ภาคทัณฑ์ ถือเป็นความผิดวินัยเล็กน้อยที่สุด ขั้นตอนของการกระทำความผิดทางวินัย โดยเมื่อมีคำสั่ง ว่ากล่าวตักเตือน คำสั่งกำชับ นั้นไม่ถือว่าเป็นโทษทางวินัย

ตัดเงินเดือน กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๖ กำหนดไว้ว่าการตัดเงินคือ ร้อยละ สองหรือร้อยละสี่ ของเงินเดือนที่ได้รับในวันที่มีคำสั่ง และจะต้องกำหนดด้วยว่าจะใช้เวลาตัดเงินเดือนนาน เท่าใด โดยให้กำหนดแค่ ๑-๓ เดือน เท่านั้น เมื่อครบตามจำนวนเวลาที่กำหนดแล้ว จะได้รับเงินเดือนตามปกติ

ลดเงินเดือน กฎ ก.พ. กำหนดไว้ให้ตัดเงินเดือนคือ ร้อยละสองหรือร้อยละสี่ ที่ต้องลดเงินเดือนออก ของเงินเดือนที่ได้รับในวันที่มีคำสั่ง โดยจะไม่มีระยะเวลากล่าวคือลดแล้วลดเลย

โทษวินัยร้ายแรง

ปลดออก ยังได้รับบำเหน็จบำนาญ เสมือนผู้นั้นลาออกจากราชการ

ไล่ออก ไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ

ข้าราชการที่ดีจะประสบความสำเร็จจะต้องมี ๓ ครองดังนี้

๑) หลักการครองตน คือ มีความรับผิดชอบ มีวินัย ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

๒) หลักการครองคน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ ทั้งต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน

๓) หลักการครองงาน คือ จะต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงงาน อยู่เสมอและที่สำคัญต้องมีความคิดถึงประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวินัยและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และโทษทางวินัย
๒. การรักษาวินัย หน้าที่และความรับผิดชอบ ต่อประเทศชาติ ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อผู้ร่วมงาน ต่อประชาชน ต่อตำแหน่งหน้าที่ ต่อและต่อตนเอง
๓. สามารถนำความรู้หลักการครองตน หลักการครองคน หลักการครองงาน มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่